

တၢ်ဖံးတၢ်မၤ

တၢ်ဖံးတၢ်မၤမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် ကမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤတခါလၢနကသ့ၣ်ထီၣ် ခါဆူညါတၢ်အိၣ်မူၤကၢၤ လၢအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤအဂီၢ် ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢအိၣ်လၢ ပိၣ်မုၢ်ပိၣ်ခွါခဲလၢၣ် ကဘၣ်မၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနဟဲတုၤသီလၢ အီးစၢ်တြၢ်ယၣ်န့ၣ် ဘၣ်တဘၣ် နယုတၢ်မၤတဘၣ်တဘျီယီၤဘၣ်. ဘၣ်တဘၣ် နကဘၣ်မၤလိသ့သးလၢ ဆဲးကလံးကျိၣ် မ့တမ့ၢ် မၤဂ့ၤထီၣ်နဆဲးကလံးကျိၣ် ဒီးမၤလိအါထီၣ်တၢ် တချုးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဒဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢ ဘၣ်တဘၣ် နကကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- တၢ်မၤအတၢ်လဲၤခိဖျိလၢ အီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤတအိၣ်
- တဲအဲကလံးကျိၣ်တဘၣ်
- တသ့ၣ်ညါ မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ခိၣ်ဖျိထၢၣ်တဘၣ်အါ
- သ့ၣ်ညါပုၤတတၢ်ပုၤဘျးဝဲလၢ ကယုစၢၤန့ၣ်တၢ်မၤတအိၣ်
- တသ့ၣ်ညါ ကဘၣ်ယုတၢ်မၤဖဲလဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကဘၣ်တိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဒဲးလဲၣ်
- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ အအိၣ်ဒီးန့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တဘၣ် တမ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဖဲအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤ
- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်စံးနီၤလၢအိၣ်ဒီးန့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တဘၣ် တၢ်တဟံးပနီၣ်အိၣ်ဖဲ အီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤ.

တၢ်တဖၣ်အံၤ ကမ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်သးဘၣ်တၢ်တၢ် ဖဲနသ့ၣ်လီၤနတၢ်အိၣ်မူၤအသိအန့ၣ်လီၤ. လၢနလဲၤခိဖျိ တၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ်အံၤ ကန့ၢ်အဂီၢ် တၢ်မၤစၢၤလၢ တလၢဒီးအလဲတဖၣ် အိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. **သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်** - တၢ်အံၤတၢ်ကဘၣ်ဟံးတၢ်ဆၢကတီၢ်.

လၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအဂီၢ် အဆိ နဘၣ်မၤလိသ့သးလၢ အဲကလံးကျိၣ်. လၢနကသ့ၣ်ထီၣ် နတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤအဂီၢ် ကျဲအဂ့ၤကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်တူၢ်လီၤ တၢ်မၤလၢ တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် အဆိကတၢ်တခါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဂ့ၢ်ပိတၢ်မၤစၢၤဝဲၤကျိၤ (Department of Human Services) ဟ့ၣ်ကျိၣ်စုတၢ်မၤစၢၤ ဆူပုၤလၢတၢ်မၤတအိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီးမၤစၢၤတၢ်ဘၣ်ထွဲ တၢ်ယုတၢ်မၤဒီးတၢ်မၤလိမၤဒီးတဖၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ပုၤကီးဂၤ လၢအကယုတၢ်မၤ ဒီးမၤဂ့ၤထီၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒ်သီးအဝဲသ့ၣ်အသ့ တဘၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ ပဒိၣ်တၢ်မၤစၢၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ မ့ၢ်လၢနတၢ်မၤတအိၣ်အယီၤန့ၣ် နကဘၣ်ယုတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် ထီၣ်မၤလိအါထီၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် မၤလိသ့သးလၢ တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တခါခါန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ လၢကွၢ်ဘၣ်အိၣ်ဖဲဝဲဒုး www.humanservices.gov.au အပူၤတက့ၢ်.

ပုၤအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်တၢ်မၤအသကဲၣ်ပဝး

လၢအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤ, “မၤတၢ်” အခိပညိၣ်န့ၣ် အါန့ၢ်ဒီးတၢ်မၤန့ၢ်စုတမံၤန့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်လၢပုၤအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ဟံးယၢ်ဂၢ်ကျိၤတၢ်မၤတခါန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်မၤ တၢ်မၤတခါခါလၢ အပတီၢ်ဖျိန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢ အတဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် အကမၣ်ဘၣ်. တၢ်အံၤကဟ့ၣ်န့ၣ် တၢ်မၤတၢ်လဲၤခိဖျိ လၢအီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤ ဒီးဘၣ်တဘၣ် လၢခဲနကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤလၢအဂ့ၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် ထံၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ပုၤလၢအဘျုးအိၣ် ဒီး ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟဲန့ၣ်လၢ နဟံၣ်ဖိယိဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်ဒီးပိၣ်ခွါ မၤတၢ်အပတီၢ်ထဲသီးလၢ ကိၢ်အီးစၢ်တြၢ်ယၣ်အပူၤ ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟံးအိၣ် လၢတၢ်ထဲသီးလၢတၢ်မၤလီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တုၤနဒီးန့ၣ်တၢ်မၤလဲၣ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်ဒီး “ပုၤမၤတၢ်ဖိသကဲၣ်ပဝးလၢအဂ့ၤ” န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကါဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤအခိပညိၣ် နမၤတၢ်ပးကဲအပူၤ, မၤအိၣ်ဂ့ၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်သးမံၤခိဖျိ နမၤတၢ်လဲၣ်တၢ်အဂ့ၤကတၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ခိတ်သွဲ

တၢ်ခိတ်သွဲတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ထၢအိၤလၢ၊ အိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်ပဒိၣ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဆူးကၢကွၢ်အိၤလၢ၊ ပှၤတၢ်တၢ်မၤစၢၤ ဒ်အမ့ၢ် ကွီၢ်၊ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့ၤ၊ ကျဲဒီးပှၤဂ့ၢ်ဝိတ်မၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ခိတ်သွဲတဖၣ်တၢ်ထၢအိၤလၢ၊ တၢ်ဟဲန့ၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤလၢလဲၤ၊ မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်စ့ဟဲန့ၣ်၊ တၢ်ဖိတ်လံၤဒီးတၢ်မၤမ့ၢ်ဝဲၤတၢ်ခိတ်သွဲ (Goods and Services Tax - GST) ဒီးစုတၢ်အဆူၣ်တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအဆိဒီးကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ လၢပဒိၣ်အဆိၣ်ကိးဂၤ ကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်ဝဲ (Tax File Number - TFN) လၢ အိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်တၢ်ခိတ်သွဲဝဲၤဒၢး (Australian Taxation Office – ATO) အဆိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ခိတ်သွဲဂ့ၢ်ကျိၤန့ၣ် လဲၤကွၢ်ဘၣ်အိၤဝဲ ဝဲဒုး www.ato.gov.au အပူၤတက့ၢ်.

ယုနုၢ်တၢ်မၤတခါ

လၢတၢ်ကယုနုၢ်တၢ်မၤတခါအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်နမူနၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်ခိၣ်ခါအကါခိၣ်ကတၢ်အကျါတခါ ဝဲနဟဲတုၤလၢအိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤဘၣ်ထွဲဘၣ်ယုတၢ်မၤလၢကျိၣ်လဲၣ်သ့, သနၢ်ကုဒီးနကဘၣ်ဟူးဂဲၤလၢနကစၢ် လၢနကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤ ဒီးဟံၤယၢ်အိၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဗျူထၢၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အကါခိၣ်လၢ၊ တၢ်ယုတၢ်မၤ ဒီးတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယုနုၢ်တၢ်မၤအကျဲလၢတၢ်ညိၣ်န့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- သံကွၢ်လၢသကိးဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိအကျါ မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်မၤတခါခါခါ (တၢ်ဘျးဝဲလိာ်သး)
- ဝိာ်ထွဲ Centrelink အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်
- ဆဲးလီၤမံၤလၢ ကရၢယုနုၢ်စၢၤတၢ်မၤ (jobactive) မ့တမ့ၢ် တၢ်ယုနုၢ်စၢၤပှၤကွၢ်ဂီၤတလၢပှၤတၢ်မၤ (Disability Employment Services). မ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လဲၤကွၢ်ဘၣ်အိၤဝဲ
 - o www.jobs.gov.au/jobactive
 - o www.dss.gov.au/our-responsibilities/disability-and-carers/programmes-services/disability-employment-services
- ဆူးကၢအိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်ပဒိၣ် တၢ်ယုတၢ်မၤ JobSearch အဝဲဒုးလၢတလၢၢ်အပူၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် လဲၤကွၢ်ဘၣ်အိၤဝဲ www.jobsearch.gov.au အပူၤ
- ဆူးကၢလံာ်တၢ်ကစီၣ်, ပှၤတၢ်လံာ်ရၢလီၤ, အုၣ်ထၢၣ်နဲး, ဒီးလိာ်စိလံာ်ကတြုၢ်
- ဆူးကၢတၢ်ယုတၢ်မၤအအူၣ်ကွၢ်စံၣ်
- ကွၢ်တၢ်ကူၣ်လဲၤမၤကၢဒီးပှၤစံၣ်နီၣ်အဝဲကစံ
- မၤမုၢ်သးကလိာ်တၢ်မၤ. တၢ်မၤမုၢ်သးကလိာ်အခိပညိၣ်မ့ၢ်ဝဲ မၤတၢ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိလၢ၊ အမၤစၢၤပှၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီးအလဲ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤကထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢ၊ နကမၤအါထီၣ်နတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီးဒီးန့ၣ် လီၤကဝိာ်တၢ်မၤအတၢ်လဲၤခိဖျိန့ၣ်လီၤ. မၤတၢ်မၤဒ်သးနသုတအိၣ်ကလိာ်တဂ့ၢ်, ဒုးန့ၣ်ပှၤအဂၤလၢနမၤတၢ်ဆူၣ်သ့ဒီးမၤလိန့ၣ်တၢ်မၤအလုၢ်အလၢအိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤမၤမုၢ် သးခိလိာ်ဖိအဂၤတဖၣ် ကကဲန့ၣ်ပှၤအုၣ်သးလၢနဂီၢ် ဝဲနယုတၢ်မၤလၢ အဆိၣ်ဒီးအဘူးအလဲအခါသ့န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်အံၤန့ၣ် လဲၤကွၢ် ဘၣ်လၢ www.volunteeringaustralia.org အပူၤတက့ၢ်.

ကျဲအဂၤတဘီၣ်န့ၣ် ဘၣ်တဘၣ် ကမ့ၢ်ဝဲ နဒုးအိၣ်ထီၣ် နကစၢ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. အိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်ပဒိၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးမၤစၢၤဝဲတၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးသ့ၣ်ညါအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤန့ၣ် လဲၤကွၢ်ဝဲ www.business.gov.au တက့ၢ်.

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဒီးန့ၣ်အိၤလၢကီၢ်ချၢတဖၣ်

ကွဲးကျိၣ်ထံကွၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အလံာ်အုၣ်သးတဖၣ်

အကါခိၣ်လၢ၊ တၢ်ကဘၣ်ကွဲးကျိၣ်ထံ တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အလံာ်အုၣ်သးတဖၣ် ဆူအဲကလံးကျိၣ် ဒီးယုသ့ၣ်ညါ မ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဟံပနီၣ်အိၤလၢ၊ အိၤစၢ်တြၢလ်ယၣ်အပူၤကစီၣ်ခါန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်လၢ၊ အုၣ်ထၢၣ်နဲး www.translating.dss.gov.au အပူၤန့ၣ် တၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံန့ၣ် နတၢ်ဖျိကွီၣ်လံာ်အုၣ်သး လၢတလၢၢ်အလဲ သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟံပနီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

နတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် တၢ်ဟံပနီၣ်အိၤန့ၣ် ကဟ့ၣ်အါထီၣ်နတၢ်ဖျိတၢ်ယၢ်လၢ၊ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလၢ၊ အဘၣ်ထွဲဒီးနတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်သိၣ်လိာ်ကျိၤ (Department of Education and Training) ထုးထီၣ်တၢ်န့ၣ်ကျဲ ဘၣ်ထွဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအထီၣ်တၢ်ထီၣ်လိာ် တၢ်မၤလဲၤ

နှုတ်အိလကီရီချာတဖ် မှတ်ကဟ်ပနီင်အိလ၊ အိစတြလ်ယာ်အပူင်လဲင်အဂ်နုလီ၊ တံစုသုင်ခိင်ဘင် မုတမုာ် တံသုတံဘင်စဲင်နီတနီဟ့င်ဝဲတံမလိင်သိးကီရီချာ တံသုတံဘင်လကီရီအိလကီရီချာတဖ် ကထိင်ဘးလအိစတြလ်ယာ်အပူင်တံကီရီနုလီ၊ မှတ်သးသုင်ညါအထိင်တံဂ်နု လဲကွာ်ဖဲ www.internationaleducation.gov.au အပူတကွာ်.

နမုာ်အိင်ဒီးတံသုတံဘင်စဲင်နီဘင်ထွဲအံင်ကွဲးနယာ်, တံသုတံထိင်ဘိုထိင်, ထးတံဖဲတံမ, မုာ်အူ မုတမုာ် တံဖိအိင်တုအိင်မုာ်ဝဲတံမတဖ်နု အိစတြလ်ယာ်တံဟ်ပနီင်တံသုတံဘင် (Trades Recognition Australia - TRA) ဟ့င်နုလံင်အုင်သး(တမုာ်လဲးစုင်)တခါလ၊ အမုာ်ဝဲတံသုတံဘင်လ၊ တံဟ်ပနီင်အိလ၊ အိစတြလ်ယာ်အပူသုနုလီ၊ မှတ်သးသုင်ညါထိင်တံဂ်တံကျါအံင်နု လဲကွာ်ဖဲ www.tradesrecognitionaustralia.gov.au/Pages/default.aspx တကွာ်.

ဒီးနုာ်ဘင်တံမ

တံသံကွာ်စဲးဆါ

တချုးနုာ်ဘင်တံမနုာ် ဘင်တဘင် တံမကစာ်ကမ၊ နဟ်ဒီးတံသံကွာ်စဲးဆါ လအဘင်ထွဲဒီးတံမလ၊ နပတံထိင်အိအံင်နုလီ၊ တံမတခါအံင် ဘင်တဘင် ပု၊ ကပတံထိင်အိ တဘျုးဂနုလီ၊ ဖဲတံသံကွာ်သံဒီးနအခါ နကဘင်ဒုးသုင်ညါအဝဲသုင်လ၊ နတံလဲးခိဖျိဒီးနတံကုာ်ဘင်ကုာ်သုနုလီ၊ တံဆဲးတံလတနီနု ပု၊ မုာ်တဲလီအဂ်နု မုာ်တံလတဆဲးတလဘင်နုလီ၊ သနကုနု လကီရီအိစတြလ်ယာ်အပူ ဒ်သိးနကုနုဘင်တံမအဂ် နကဘင်တဲဖျါထိင်နတံလဲးခိဖျိ၊ တံသု တံဘင် ဒီးတံလနမလိတံတဖ်ဆုတံမကစာ် အဆိင်နုလီ၊ မုတမုာ်နု နတံသုတံဘင်ဒီးနတံလဲးခိဖျိ အိင်ထဲလဲင်နု တံမကစာ်တသုညါဝဲဘင်, လကုတံဟဲ ဆုအိစတြလ်ယာ်အပူ နဟ်ဖျါထိင်တံလဲ နတံသးစွဲကတု၊ ဒီးသးတံဆါတံ လအဆုင်တဖ်နုလီ၊ အဝဲအံင်နု မုာ်နုာ်ကစာ်အကံအစိတခါလ၊ တံမကစာ် ဟ် လုာ်ဟ်ပူအိသုတခါနုလီ.

နီကစာ်အဂ်ဖုင်ကိး

ဖဲတံပတံထိင်တံမတခါနီကစာ်အဂ်ဖုင်ကိးနု မုာ်တံလတဟ်ယုညါနုလီ၊ အဝဲအံင်ကဒုးသုင်ညါ တံမကစာ်လ၊ နတံလဲးခိဖျိလအပူကွာ်, နတံ သုတံဘင် ဒီးနထူနထဲးတဖ်နုလီ၊ နီကစာ်အဂ်ဖုင်ကိးအံင်နု တံကဘင်ဒိအိလခိင်ဖျါထိင် ဒီးဖးကွာ်အိလီတံ မုာ်ဒီးသိးအကမုာ်သုတဆိင်တဂု၊ အဂ်နုလီ၊ နတံမတံလဲးခိဖျိမုာ်တဆိင်နု နကြါးတဲလ၊ နဆိင်ဒီးတံမမုာ်သးခိလိတံလဲးခိဖျိ, မလိဘင်တံ, မုတမုာ် တံအိင်မုအတံလဲးခိဖျိ လကမတံအဂ် နုလီ၊ တံကရကရိဒ်အမုာ် jobactive တဖ် ကွဲးစါနု နနီကစာ်အဂ်ဖုင်ကိးသုနုလီ၊ လကသုင်ညါအထိင်တံဂ်တံကျါအံင်အဂ် လဲကွာ်ဖဲ www.jobs.gov.au/jobactive တကွာ်.

တုမုာ်နဒီးနုာ်တံမ

တံအိင်ဒီးတံမအသကံာ်ပဝးလအတုထိင်ထိင်ဘးနု ကကထိင်တံမစါလ၊ နဟ်ဂံာ်ကျါယာ် နတံမကနုအဂ်နုလီ၊ တံဟ့င်ကုာ်တနီအိင်ဝဲဒ်အံင်-

- ဟဲတံမဘင်ဆါကတီ, တဘင်စဲးခံတဂု, နမုာ်ကွာ်ဆါမံတံကီတံခဲ ဒီးဟဲတုတံမလီဝဲခံနု ဒုးသုင်ညါ နတံမခိင်လ၊ လီတဲစိ လအဆိအချတကွာ်
- ဟ့င်ထိင်တံအါအါ, ဖဲတံမအဆါကတီနုတဘင်အိင်ကလိတဂု, အိင်ဘုးဖဲတံအိင်ဘုးအဆါကတီဒ်တံဟ်ပနီင်ဟ်အိင်အသိးတကွာ်
- နနီကစာ်တံကီတံခဲတဆဲးတကွာ်နု တမုာ်တံဟ့င်ခွဲးသု လ၊ နကယုာ်တံမဘင်, နမုာ်ဆါသပုာ်ကတံ၊ မုတမုာ် ဂုာ်ဂီအူတံဂုမုာ်အိင်ထိင်မး ဟံခွဲးတကွာ်
- နမုာ်တနုဟ်တံမတမံမံနု သံကွာ်တံသံကွာ်တကွာ်, သံကွာ်ဘင်လ၊ ပုမလသကိးတံလအဂတဂု၊ မုတမုာ် နတံမအခိင်နုတကွာ်
- ကွာ်လိကွာ်ဒီးတံ, ကွာ်လိပုအဂတဖ်တကွာ်
- တဘင်အိင်မံသးတဂု, ဂုာ်ကျဲးစါးယုတံမလ၊ နကစာ်ဒီးမလိနု တံအသိ မုတမုာ် သံကွာ်မုာ်နုမုာ်အသိကသုခါတကွာ်
- သုင်ထိင်တံရလီာ်မုာ်လီာ်သးဒီး ပုမလသကိးတံအဂ, သနကုဒီးတဘင်ဆုးကလိာ်ဂီတံဆါကတီ တံတဲသကိးတံအါအါတဂု
- ဟ်ကဲပုအဂ, နကမဘင်တံဒီးပုလ၊ အတံဆဲးတံလ၊ တံဘုင်တံဘါဒီးအတံထိင်လီဆိတဖ်နုလီ၊ သုင်နီင်ထိင်လ၊ တံမလီအပူနု ဟ်မုာ်ဒီးဟ်ခွါ တဖ် ဘင်တံဟ်အိ လတံထဲသိးအပူနုလီ
- ဒုးအိင်ထိင်တံမအတံမခိင်လအဂု, မုာ်သုမုာ်ဘင်နု မတံဖဲနုအစုကတံ၊ ယုလိတကွာ်
- တချုးနဟးထိင်တံမနု ဒုးသုင်ညါတံမကစာ် လအဆါကတီလပုာ်ထိတကွာ်, အဝဲသုင်ကကနု ပုလအအုင်သးလအဂ် လကယုတံမဆုညါတခါ အဂ် လတံနုအသိ နကဘင်မလသကိးတံဒီးအဝဲသုင်လ၊ အပုဒီးတံဟ်ကဲ ဒီးဆဲးဆဲးလလအနုလီ
- တံသိင်တံသိအိင်လ၊ နမုာ်နုာ်ဘင်တံမနု နကဘင်ဒုးသုင်ညါ Centrelink ဒ်သိးအ ဆိတဲလကုာ်ဝဲတံဟ့င်တံဟဲနုစုတံမစါကနုအဂ်နုလီ.

လံာ်ကဘျဲးပးတဘျဲးအံၤ တၢ်ဟံလီၤဟီအိၤ န်အံၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လံာ်တၢ်ကွၢ်ကဒါဒီးဘျီဘၣ်ကတုၤတဘျဲး (လါအ့ၢ်ဖျၢၣ်ၤ၂၀၁၈)

Australian Government
Department of Social Services

ဘၣ်တၢ်မၤဖျါထီၣ်အိၤလၢ ဘီမုၢ်သကိးဘီမုၢ်က
ရၢလၢတၢ်န့ၣ်လီၤဟးထီၣ်ကီၢ် လၢအိးစံၤထွဲ
လံာ်ယၢ်ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤစၢၤဝဲၤကျိၤအဂီၢ်

